

Testosteron tedavisi altındaki erkeklerde yüksek östradiol seviyesi artmış libido ile ilişkilidir

Ramasamy R, Scovell JM, Kovac JR, Lipshultz LI.
Eur Urol 2014; 65: 1224-1225

Testosteron her zaman erkek hormonu, östradiol ise bayan hormonu olarak ifade edilmiştir. Geleneksel testosteron destek tedavisi, artmış testosteron seviyesi azalmış östradiol seviyesini hedefler. Finkelstein'in son yayınında östradiolün erkek seksüel fonksiyonun düzenlenmesinde testosteron destek tedavisinde önemli bir role sahip olduğu yönündedir. Bu yayında ciddi libido kaybında, azalmış serum östradiol seviyesi izlenmiştir. Östradiol erkek seksüel fonksiyonunda önemli bir role sahiptir. Aynı ayrı testosteron ve östradiolün erkek seksüel fonksiyonu üzerine etkisi tartışmalıdır. Bu çalışma serum testosteron seviyesi, östradiol seviyesi, libido arasındaki ilişkiyi testosteron destek tedavisindeki hipogonadizmli (testosteron < 300ng/ml ve ADAM (yaşlanan erkekte androjen düşmesi) soru çizelgesinde 3 ve üzeri sorunu olan) hastalarda araştırmaktır.

Testosteron destek tedavisindeki 423 hasta libido düzeyi 1- çok kötü 5- iyi olarak sınıflanmış. Östradiol seviyesi 0.5-5 ng/ml düşük, >5 ng/ml yüksek olarak tanımlanmış. Testosteron da <300 ng/ml düşük, >300ng/ml yüksek olarak değerlendirilmiştir. Aynı gün hastalardan LH, FSH,

SHBG ve testosteron bakılmıştır.

Testosteron seviyesi >300 ng/ml olanlar, <300 ng/ml olanlara göre daha yüksek libido seviyesine sahip izlenmiştir. Östradiol seviyesi >5 ng/ml olanlarda, <5ng/ml olanlara göre daha iyi libido seviyesi izlenmiştir. Erkeklerin %60.4 ünde >300 ng/ml testosteron ve >5ng/ml östradiol ile, %30.3'ünde <300 ng/ml testosteron seviyesi ve <5 ng/ml östradiol ile olan grupla karşılaştırıldığında 4 veya 5 puan daha iyi libido seviyesi izlenmiştir.

Hastalarda libido ile yaş, FSH, LH, testosteron ve östradiol arasında ilişki analizi yapılmış. Sonuçta, sadece >5ng/ml östradiol ile artmış libido arasında ilişki izlenmiştir.

Östrojen grubunda karşılaştırma grubu olmaması ve testosteron grubunda sayı azlığı önemli eksikliklerdir.

Artmış östradiol seviyesi ile libido artışı arasında testosteron destek tedavisi alan hastalarda libido artışına etkisi olduğu izlenmiştir.

Çeviri

Prof. Dr. Halil Başar, Dr. Serhat Özgün

Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Üroloji Kliniği